שהושיבו ישיבה על קברו

For they established an academy (on) [by] his gravesite

Overview

The גמרא explains the פסוק of ^{1} וכבוד עשו לו נמרא to mean that a ישיבה was established by the grave of תוספות will explain why this was done (only) by חזקיהו (and not by other kings) and what is meant by על קברו.

לפי שהרבה תורה בישראל כדאמרינן בחלק (סנהדרין דף צד,ב עיין שם) –

For חזקיהו increased תורה study in Israel as the פרק חלק states in פרק חלק

שבדקו מדן ועד באר שבע² ולא מצאו איש ואשה תינוק ותינוקת – d from די (in the north) **and**

That they checked from זך (in the north) until באר שבע (in the south) and they did not find a man or woman, boy or girl -

-3שלא היו בקיאים בטומאה וטהרה

that were not fluent in the laws of טומאה וטהרה (during the reign of חזקיהו).

תוספות anticipates a difficulty and resolves it:

ולא על קברו ממש אלא ברחוק ארבע אמות דליכא לועג לרש¹:

And they did not place the ישיבה actually on his grave, but rather at a distance of four cubits from his grave, so there is no concern of mocking the deprived.⁵

Summary

They gave חזקיה the special honor of having a ישיבה על קברו since he was מרבה תורה; there was no concern of לועג לרש since it was ד' אמות distant from his קבר.

Thinking it over

What is the connection between 'וכו' בישראל to הרבה ל קברו ; why that specific honor and no other?

-

¹ דברי הימים ב' לב_ילג.

² Our גמרא there reads מגבת ועד אנטיפרס (instead of מדן ועד באר באר באר מדן).

³ The laws of טומאה וטהרה are considered 'difficult', and yet they were known by all; they certainly knew the other (less difficult) laws.

 $^{^4}$ The פסוק in (יז,ה) משלי states משלי (ועג לרש הרף עושה) (he who mocks the poor, blasphemes his Creator). The מכות in (יח,א) ברכות derives from this פסוק that one should not walk in a cemetery wearing מברץ מברץ and carrying a מצות and reading from it. He is mocking the dead who are deprived from doing מצות.

הוספות רבינו explains that in addition to this answer (that it was not על קברו), there was no לועג לרש לועג לרש אין, there was no לועג לרש לקברו since he was (and therefore it could be על קברו (על קברו ממש).